

Handläggare
Henrik Adestedt
Telefon: 08-50836299**Till**
Kommunstyrelsen

Svar på remiss, genom kontorsutlåtande, av betänkandet Ett datalyft mot fel, fusk och frånvaro (SOU 2025:108)

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2025/1523

Sammanfattning

Äldreförvaltningen ser positivt på förslagen i utredningen för att minska felaktiga utbetalningar. Utredningen riktar sig främst till Pensionsmyndigheten, Försäkringskassan, Skatteverket samt Skolverket, men kommer även påverka andra myndigheter. För äldreförvaltningens del rör det främst datadelning med myndigheterna och eventuella effekter av effektiviserade bidragssystem. Främst kommer det skapa positiva effekter för den enskilde samt Stockholms stads handläggning. Det finns även en liten risk för ökat behov av ekonomiskt bistånd eller hemtjänst enligt Socialtjänstlagen från kommunen under en övergångsperiod. Detta då utbetalningar varit felaktiga och därför stoppas eller dras tillbaka.

Bakgrund

SOU 2025:108 presenterar en omfattande utredning med syfte att modernisera och effektivisera kontrollen av socialförsäkringssystemet genom ökad digitalisering och datadriven analys. Utredningen föreslår åtgärder för att minska felaktiga utbetalningar, motverka fusk och förebygga frånvaro inom välfärdssystemet, med särskilt fokus på Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Skatteverket och Skolverket.

Utredningen fokuserar på Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten genom beslut som påverkar äldre genom:

- Bostadstillägg.
- Äldreförsörjningsstöd.
- Assistansersättning.

Ärendet

Genom remiss från kommunstyrelsen i Stockholms stad Dnr KS 2025/1523 är äldreförvaltningen ombedd att yttra sig av den statliga utredningen Ett datalyft mot fel, fusk och frånvaro, SOU 2025:108. Remissen inkom 2025-12-12 med remissdatum 2026-01-20, på

grund av kort svarstid för staden kunde anstånd inte ges och remissen uppmanades att besvaras som kontorsutlåtande.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för digitalisering och it.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningens bedömning är att kontorsutlåtandet inte har någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Äldreförvaltningen är positiv till utredningen och de föreslagna åtgärderna. Att motverka välfärdsbrott och felaktiga utbetalningar genom att bättre nyttja data inom och mellan myndigheter är viktigt. Det är dock av största vikt att hanteringen av data sker med respekt för individens integritet för att ett bevarande av allmänhetens förtroende ska säkerställas, särskilt när det gäller äldre personer som befinner sig i utsatta situationer. Där ser äldreförvaltningen positivt på utredningens förslag om särskilda skyddsregler i dessa sammanhang och delar uppfattningen att dessa står i proportion till ingreppet i individens integritet.

Utredningen gör bedömningen att de föreslagna åtgärderna inte kommer leda till några ekonomiska konsekvenser för andra myndigheter, kommuner eller regioner. Generellt sett kommer effektiviserade handläggningar hos myndigheterna ge bättre underlag till kommunerna för handläggning av exempelvis ekonomiskt bistånd. Effektivisering hos myndigheter ger också kortare handläggningstider och förenklar ansökningar vilket också minskar behovet av ekonomiskt bistånd från kommunen under handläggningen. Äldreförvaltningen ser dock en risk för ett ökat behov av ekonomiskt bistånd från kommunen till äldre under en övergångsperiod. Detta utifrån att utredningen föreslår för Pensionsmyndigheten att utreda en schablonisering utav bostadstillägg för pensionärer. Det positiva är att det troligen effektiviserar handläggningen av ärenden hos myndigheten och förenklar för de sökande. En konsekvens för Stockholms stad skulle kunna bli att schablonen inte överensstämmer med de faktiska bostadskostnaderna i Stockholm. Detta skulle kunna leda till ett ökat behov utav ekonomiskt stöd från kommunen för att hantera den enskildes kostnader. Det finns även en risk för ökat behov av ekonomiskt stöd från Stockholms stad vid minskade utbetalningar från myndigheter till äldre på en generell nivå.

Äldreförvaltningen hämtar även data från Försäkringskassan och Skatteverket för egen handläggning av bidrag. Om utredningens syfte och mål nås kommer den informationen handläggas snabbare

och med bättre kvalitet vilket är en stor fördel för äldreförvaltningen.

Vid datadelning mellan myndigheter föreslår utredningen att nyttja tjänsten Säker Digital Kommunikation (SDK). Det är positivt att det tydligt hänvisas till befintliga tjänster som behöver stort stöd för införande på nationell nivå. Det är viktigt att det finns en medvetenhet om komplexiteten i att införa dessa tjänster och att samarbeten och resurser prioriteras i berörda organisationer. Annars är risken överhängande att känsliga uppgifter delas på ett osäkert sätt.

Karin Bülow
Äldredirektör
Äldreförvaltningen

Therese Lang
Avdelningschef
Äldreförvaltningen

Bilagor

1. Remiss av betänkandet Ett datalyft mot fel, fusk och frånvaro (SOU 2025:108), KS 2025/1523
2. Betänkande Ett datalyft mot fel, fusk och frånvaro (SOU 2025:108)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karin Bülow, Förvaltningschef	2026-01-19
Therese Lang, Avdelningschef	2026-01-19